

кувалъ го, съединилъ се съ отряда, испратенъ сжщо тамъ отъ Фридриха, и съ общи съ него усилия завладѣлъ най послѣ сиптицската плоска възвишеностъ, която била главния и рѣшителенъ пунктъ отъ австрийската позиция. Съ това се и ограничилъ всичкия успѣхъ, одържанъ отъ Фридриха, но той ималъ силно нравственно влияние върху Дауна и твърдѣ важни послѣдствия. Като загубилъ до 9.000 души убити и ранени, 7.000 души плѣнени и 49 топа, и самъ раненъ въ боя, Даунъ прѣдалъ началството надъ армията на генерала О'Доннелъ, съ заповѣдъ да испразни Торгау, и прѣзъ нощта да прѣмине на дѣсния брѣгъ на Елба, което и бидо изпълнено. А на другия день (4 ноемврий) австрийската армия прѣдприела отстъпление нагорѣ по дѣсния, а корпуса на Ласси — на горѣ по лѣвия брѣгъ на Елба

къмъ Дрезденъ. Като извършила това отстъпление въ голѣмъ рѣдъ, австрийската армия, слѣдъ пристиганieto си при Дрезденъ, се расположила задъ плауенската лощина.

Фридрихъ, като загубилъ около 9—10.000 души убити и ранени и 3.000 души плѣнени, трѣгналъ по лѣвия брѣгъ на Елба задъ австрийската армия и на 12 ноемврий се расположилъ при Вилсдруфъ. Наскоро и двѣтъ армии влѣзли на зимни квартири.

Армията на окръжитѣ, въ време на сражението при Торгау, стояла въ бездѣйствиe при Хемницъ и наскоро отстъпила въ Франкония.

Успѣха, одържанъ отъ Фридриха въ сражението при Торгау, макаръ и частенъ, незначителенъ, поправилъ обаче работитѣ му въ Саксония, и Фридрихъ слѣдъ свършването на похода се намиралъ въ сжщото положение, каквото и въ началото му.

§ 91.

Послѣднитѣ дѣйствия на руската армия. — Дѣйствиата на Лаудона въ Силезия, и тѣзи на французитѣ и шведитѣ.

Още въ августъ, два мѣсеца прѣди пристиганieto на руската армия отъ околноститѣ на Бреславль къмъ Франкфуртъ, руската флота извадила 8.000 руски войски близо до Колбергъ, за обсада на тѣзи крѣпостъ, която трѣбвало да служи опоренъ пунктъ за по нататъшнитѣ дѣйствия на главната армия. Излѣзлитѣ войски по сухо, а флотата отъ морето открили срѣщу Колбергъ бомбардировка, но неочакваното пристигание на пруския генералъ Вернеръ, испратенъ отъ Фридриха къмъ Колбергъ съ 4 баталиона и 10 ескадрона, било причина, че руския обсаденъ корпусъ, като прѣкратилъ бомбардиранието, сѣдналъ обратно на флотата и отплувалъ съ нея отъ Колбергъ. Испратенитѣ му отъ Салтикова подкрѣпления пристигнали вече много късно.

Наскоро слѣдъ прѣминуването на руската армия къмъ Франкфуртъ, Салтиковъ по причина на болѣстъ заминалъ за Познанъ, а началството надъ армията било повѣрено на генерала-фелдмаршала графа Бутурлина*). Въ октомврий руската армия, расположена въ Мархия и часть въ

*) Александръ Борисовичъ Бутурлинъ билъ внукъ на боярина Ивана Василиевича Бутурлина и синъ на столика и полковника Бориса Ивановича Бутурлина, испратенъ въ 1687 г. на заточение, като замѣсенъ въ дѣлото по заговора и бунта на стрѣлицѣ. Роденъ билъ на 18 юлий 1704 г., въ 1714 г. билъ записанъ войникъ въ гвардията, а отъ 1716 г. до 1720 г. се обучавалъ въ новоучрѣдената въ Петербургъ морска академия, гдѣто, по думитѣ на Вебера, „учени професори прѣподавали всичкитѣ науки, необходими за мореплаването, иностранны язици, фехтование и държали възпитаницитѣ много строго.“ Повишенията и назначенията си дѣлжалъ на царски милости. Умрѣлъ на 31 августъ 1767 г. Билъ добъръ чловѣкъ въ много отношения, но полководецъ не билъ.